

STEM

Testun Gweithgaredd

Adeiladwyd am oes

Cynodau cythryblus

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth

Fframwaith Rhifedd

Maes: Datblygu ymresymu rhifyddol

Elfennau: Nodi prosesau a chysylltiadau

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- trosglwyddo sgiliau mathemategol ar draws y cwricwlwm mewn amrywiaeth o gyd-destunau a sefyllfaoedd bob dydd
- blaenoriaethu a threfnu'r camau perthnasol y mae angen eu cymryd er mwyn cwblhau'r dasg neu ddod o hyd i ateb

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. Achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

2. ymateb yn ymestynol gan:
 - adnabod y prif bwyntiau
 - holi a chynnig sylwadau
 - pwyso a mesur safbwyntiau pobl eraill
 - ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
 - gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio
3. cyfathrebu:
 - yn glir ac yn hyderus
 - mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
 - gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adeiladwyd am oes

Arolygydd amddiffynfeydd

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth
- datblygu eu sgiliau brasamcanu a mesur; cydnabod cyfyngiadau ar fanwl gywirdeb data a mesur; dewis y radd briodol o fanwl gywirdeb

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio mesurau
 - dewis unedau safonol o hyd, màs, cyfaint a chapasiti, tymheredd, arwynebedd ac amser
 - dehongli rhifau ar raddfeydd a darllen graddfeydd i radd gynyddol o fanwl gywirdeb
 - canfod perimedrau siapiau syml

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu ymresymu rhifyddol a defnyddio sgiliau mesur

Elfennau: Nodi prosesau a chysylltiadau, hyd, amser, arwynebedd, ongl a safle

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- trosglwyddo sgiliau mathemategol ar draws y cwricwlwm mewn amrywiaeth o gyd-destunau a sefyllfaoedd bob dydd
- blaenoriaethu a threfnu'r camau perthnasol y mae angen eu cymryd er mwyn cwblhau'r dasg neu ddod o hyd i ateb
- cyfrifo arwynebedd siapiau cyfansawdd
- mesur a chofnodi amser
- gwneud cysylltiadau rhwng cyflymder, pellter ac amser
- defnyddio cyfeiriannau cwmrawd neu gyfeirnodau grid i nodi lleoliadau

TGCh

Sgiliau

Dod o hyd i wybodaeth a'i dadansoddi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. dod o hyd i wybodaeth berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau at ddiben penodol
4. creu a defnyddio cronfeydd data i ddadansoddi data a gwneud ymchwiliadau penodol

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- defnyddio TGCh i ddadansoddi a dehongli data a chynhyrchu gwybodaeth newydd i'w defnyddio i ddod i gasgliadau
- defnyddio TGCh i archwilio a datrys problemau yng nghydestun gwaith ar draws amrywiaeth o bynciau

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adeiladwyd am oes

Tanio'r dychymyg!

Dylunio a Thechnoleg

Sgiliau

Dylunio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. defnyddio briffiau dylunio a roddwyd, a lle y bo'n briodol, datblygu eu briffiau eu hunain i egluro eu syniadau ar gyfer cynhyrchion
2. nodi a defnyddio ffynonellau priodol o wybodaeth i helpu i gynhyrchu a datblygu syniadau ar gyfer cynhyrchion
3. meddwl yn greadigol ac yn arloesol wrth gynhyrchu syniadau ar gyfer eu cynhyrchion
5. datblygu manyleb ar gyfer eu cynnyrch
6. archwilio, datblygu a chyfathrebu syniadau dylunio mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys anodiadau, lluniau a CAD, e.e. llyfrgelloedd 'clip art', adnoddau ar y rhyngwrdd, peiriannau sganio, camerâu digidol
7. modelu a mireinio eu syniadau dylunio ar ffurf 3-D lle y bo'n briodol
8. gwerthuso, mireinio ac addasu eu syniadau dylunio wrth iddynt ddatblygu mewn perthynas ag estheteg, gofynion synhwyrdd, ffordd o fyw iach, swyddogaeth, diogelwch, dibynadwyedd, nodweddion deunyddiau, cynhwysion, cyfansoddion, cynaliadwyedd a chost
9. gwerthuso eu syniadau dylunio terfynol yn erbyn eu manyleb/rysâit gychwynnol

Creu

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. datblygu eu sgiliau i ddewis a gweithio gydag amrywiaeth o ddeunyddiau a chynhwysion er mwyn gwneud cynhyrchion mewn amrywiaeth o gyd-destunau
2. defnyddio offer/teclynnau llaw a pheiriant, ac amrywiaeth o gyfarpar a phrosesau, i gymysgu, siapio, ffurfio ac uno deunyddiau a chynhwysion
3. defnyddio'r dychymyg i ddod o hyd i ffyrdd amgen o greu os nad yw'r ymgais gyntaf yn llwyddiannus
4. datblygu technegau i sicrhau cysondeb a chywirdeb gan gynnwys defnyddio CAM,
5. treialu a gwerthuso eu cynnyrch yn erbyn eu manyleb/rysâit wreiddiol

System a rheoli

16. dysgu am nodweddion a phriodweddau cyfansoddion trydanol/electronig a mecanyddol a chymhwyso'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth hon wrth ddylunio a gwneud cynhyrchion
17. rhyngysylltu dulliau i greu mathau gwahanol o symudiad mewn cynhyrchion

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatblygu eu dyluniad a'u gallu technegol drwy wneud y canlynol:

- gweithgareddau lle maent yn datblygu ac yn ymarfer sgiliau a thechnegau penodol y gellir eu cymhwyso at eu gwaith dylunio a chreu

Dylid rhoi cyfleoedd iddynt wneud y canlynol:

- bod yn greadigol
- bod yn arloesol a mentrus
- gweithio'n annibynnol ac mewn grwpiau

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol
Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd.

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adeiladwyd am oes

Amhosibl?

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth

2. Cyfathrebu'n fathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cyffredinoli ac esbonio patrymau a chydberthnasau mewn geiriau a symbolau; mynegi ffwythiannau syml mewn geiriau ac mewn symbolau

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio mesurau
 - gwneud amcangyfrifon synhwyrol o hyd, màs, capasiti ac amser mewn sefyllfaoedd bob dydd, gan ymestyn i gyd-destunau llai cyfarwydd; cyfrifo gwahaniaethau mewn amser a thymheredd
 - defnyddio a dehongli graddfa mewn graffiau, mapiau a lluniau
 - darllen a dehongli graddau ar gyfarpar mesur a deall y radd o gywirdeb sy'n bosibl, neu'n briodol, ar gyfer diben penodol
 - canfod perimedrau, arwynebedd a chyfaint siapiau cyffredin

Siâp, safle a symud

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. Deall a defnyddio priodweddau safle a symud
 - defnyddio cyfesurynnau Cartesaidd i nodi lleoliad

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu ymresymu rhifyddol a defnyddio sgiliau mesur

Elfennau: Nodi prosesau a chysylltiadau. Hyd, amser, arwynebedd, ongl a safle

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- trosglwyddo sgiliau mathemategol ar draws y cwricwlwm mewn amrywiaeth o gyd-destunau a sefyllfaoedd bob dydd
- blaenoriaethu a threfnu'r camau perthnasol y mae angen eu cymryd er mwyn cwblhau'r dasg neu ddod o hyd i ateb
- defnyddio cyfeiriannau cwrmpawd neu gyfeirnodau grid i nodi lleoliadau
- cymhwyso dealltwriaeth o gyfeiriannau a graddfa i ddehongli mapiau a chynlluniau, a chreu

Daearyddiaeth

Sgiliau

Dod o hyd i leoedd, amgylcheddau a phatrymau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. defnyddio mapiau, cynlluniau a delweddau o wahanol fathau a graddfeydd a TGCh i ddehongli gwybodaeth leoliadol a'i chyflwyno, e.e. gwneud llinfapiau

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Cynllunio gwyb

Dylunio a Thechnoleg

Sgiliau

Dylunio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. defnyddio briffiadau dylunio a roddwyd, a lle y bo'n briodol, datblygu eu briffiadau eu hunain i egluro eu syniadau ar gyfer cynhyrchion
2. nodi a defnyddio ffynonellau priodol o wybodaeth i helpu i gynhyrchu a datblygu syniadau ar gyfer cynhyrchion
3. meddwl yn greadigol ac yn arloesol wrth gynhyrchu syniadau ar gyfer eu cynhyrchion
6. archwilio, datblygu a chyfathrebu syniadau dylunio mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys anodiadau, lluniau a CAD, e.e. llyfrgelloedd 'clip art', adnoddau ar y rhyngwrdd, peiriannau sganio, camerâu digidol
7. modelu a mireinio eu syniadau dylunio ar ffurf 3-D lle y bo'n briodol
8. gwerthuso, mireinio ac addasu eu syniadau dylunio wrth iddynt ddatblygu mewn perthynas ag estheteg, gofynion synhwyrdd, ffordd o fyw iach, swyddogaeth, diogelwch, dibynadwyedd, nodweddion deunyddiau, cynhwysion, cyfansoddion, cynaliadwyedd a chost
9. gwerthuso eu syniadau dylunio terfynol yn erbyn eu manyleb/rysâit gychwynnol

Deunyddiau caled a hyblyg

12. cyfuno a phrosesu deunyddiau er mwyn creu priodweddau gwell a'r nodweddion esthetig a ddymunir
14. bod yn ymwybodol o ddatblygiadau presennol mewn technoleg deunyddiau, e.e. deunyddiau 'clyfar'
15. ystyried cynaliadwyedd wrth ddewis a defnyddio deunyddiau

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatblygu eu dyluniad a'u gallu technegol drwy wneud y canlynol:

- gweithgareddau lle maent yn datblygu ac yn ymarfer sgiliau a thechnegau penodol y gellir eu cymhwyso at eu gwaith dylunio a chreu

Dylid rhoi cyfleoedd iddynt wneud y canlynol:

- bod yn greadigol
- bod yn arloesol a mentrus
- gweithio'n annibynnol ac mewn grwpiau

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Cynllunio gwych

Mathemateg

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- Deall a defnyddio mesurau
- defnyddio a dehongli graddfa mewn graffiau, mapiau a lluniau
- canfod perimedrau, arwynebedd a chyfaint siapiau cyffredin

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Defnyddio sgiliau mesur

Elfennau: Nodi prosesau a chysylltiadau. Hyd, amser, arwynebedd

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- cymhwyso dealltwriaeth o gyfeiriannau a graddfa i ddehongli mapiau a chynlluniau, a chreu cynlluniau a lluniau wrth raddfa
- mesur a nodi onglau

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Rwy'n gweld gyda fy llygaid bach i

Gwyddoniaeth

Sgiliau

Ymholi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud mathau gwahanol o waith ymchwil

Datblygu

Mae'r disgyblion yn dilyn y dull arfaethedig, gan ei ddiwygio lle y bo angen, a lle y bo'n briodol:

2. gwneud arsylwadau perthnasol digonol a mesuriadau cywir, gan ddefnyddio TGCh fel y bo'n briodol, i'r radd o gywirdeb sy'n briodol i'r ymchwiliad
3. nodi, disgrifio ac egluro tueddiadau, patrymau a chydberthnasau

Amrediad

Y Ddaear gynaliadwy

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion astudio'r canlynol:

5. nodweddion deunyddiau cynaliadwy a sut mae'r rhain yn gysylltiedig â'u defnydd bob dydd e.e. yn y diwydiannau adeiladu a gweithgynhyrchu, a phwysigrwydd cynaliadwyedd.

Mathemateg

Amrediad

Trin data

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Casglu, cynrychioli, dadansoddi a dehongli data
 - defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i gasglu data er mwyn ymchwilio neu brofi damcaniaethau e.e. y rhyngwyd, holiaduron, taflenni casglu data, arbrofion

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

2. ymateb yn ymestynnol gan:

- adnabod y prif bwyntiau
- holi a chynnig sylwadau
- pwyso a mesur safbwyntiau pobl eraill
- ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
- gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio

3. cyfathrebu:

- yn glir ac yn hyderus
- mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
- gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Ar goll!

Gwyddoniaeth

Sgiliau

Cyfathrebu

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cyfathrebu'n rhesymegol drwy siarad, ysgrifennu, lluniau, diagramau, siartiau, tablau, siartiau bar, graffiau llinell, fideos a phecynnau TGCh, gan ddefnyddio ystod eang o eirfa, termau, symbolau a chonfensiynau gwyddonol

Ymholi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud mathau gwahanol o waith ymchwil

Datblygu

Mae'r disgyblion yn dilyn y dull arfaethedig, gan ei ddiwygio lle y bo angen, a lle y bo'n briodol:

- gwneud arsylwadau perthnasol digonol a mesuriadau cywir, gan ddefnyddio TGCh fel y bo'n briodol, i'r radd o gywirdeb sy'n briodol i'r ymchwiliad
- nodi, disgrifio ac egluro tueddiadau, patrymau a chydberthnasau

Amrediad

Y Ddaear gynaliadwy

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion astudio'r canlynol:

- nodweddion deunyddiau cynaliadwy a sut mae'r rhain yn gysylltiedig â'u defnydd bob dydd e.e. yn y diwydiannau adeiladu a gweithgynhyrchu, a phwysigrwydd cynaliadwyedd.

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
- disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
- defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Defnyddio grym

Ymchwilio i fwâu

Gwyddoniaeth

Sgiliau

Cyfathrebu

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cyfathrebu'n rhesymegol drwy siarad, ysgrifennu, lluniau, diagramau, siartiau, tablau, siartiau bar, graffiau llinell, fideos a phecynnau TGCh, gan ddefnyddio ystod eang o eirfa, termau, symbolau a chonfensiynau gwyddonol

Ymholiad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion gynnal mathau gwahanol o waith ymchwil

Datblygu

Mae'r disgyblion yn dilyn y dull arfaethedig, gan ei ddiwygio lle y bo angen, a lle y bo'n briodol:

- defnyddio amrywiaeth o gyfarpar ac offer yn ddiogel ac yn fedrus, gan gymryd camau i reoli'r risgiau iddynt hwy eu hunain ac i eraill
- gwneud arsylwadau perthnasol digonol a mesuriadau cywir, gan ddefnyddio TGCh fel y bo'n briodol, i'r radd o gywirdeb sy'n briodol i'r ymchwiliad
- nodi, disgrifio ac egluro tueddiadau, patrymau a chydberthnasau

Amrediad

Sut mae pethau'n gweithio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion astudio'r canlynol:

- Y grymoedd mewn dyfeisiau a'u cydberthynas â'r gwaith a wneir a phŵer

Dylunio a Thechnoleg

Sgiliau

Dylunio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- defnyddio briffiadau dylunio a roddwyd, a lle y bo'n briodol, datblygu eu briffiadau eu hunain i egluro eu syniadau ar gyfer cynhyrchion
- nodi a chymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth o faterion technolegol, cynaliadwyedd ac iechyd a diogelwch er mwyn datblygu syniadau ymarferol ar gyfer cynhyrchion y gellir eu cyflawni

System a rheoli

I6.dysgu am nodweddion a phriodweddau cyfansoddion trydanol/electronig a mecanyddol a chymhwyso'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth hon wrth ddylunio a gwneud cynhyrchion

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatblygu eu dyluniad a'u gallu technegol drwy wneud y canlynol:

- gweithgareddau lle maent yn datblygu ac yn ymarfer sgiliau a thechnegau penodol y gellir eu cymhwyso at eu gwaith dylunio a chreu

Dylid rhoi cyfleoedd iddynt wneud y canlynol:

- bod yn greadigol
- bod yn arloesol a mentrus
- gweithio'n annibynnol ac mewn grwpiau

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

- ymateb yn ymestynnol gan:
 - adnabod y prif bwyntiau
 - holi a chynnig sylwadau
 - pwysu a mesur safbwyntiau pobl eraill
 - ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
 - gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio
- cyfathrebu:
 - yn glir ac yn hyderus
 - mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
 - gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Adnoddau

Cyllideb y Gwaith Adeiladu

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth
- defnyddio amrywiaeth o strategaethau pen, ysgrifenedig a chyfrifiannell o gyfrifiannu

2. Cyfathrebu'n fathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ddefnyddio ystod eang o iaith, nodiant, symbolau a chonfensiynau i esbonio a chyfleu eu gwaith i eraill

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. Deall a defnyddio arian
 - deall a defnyddio'r ffordd gonfensiynol o gofnodi arian
 - cyfrifo gydag arian a datrys problemau yn ymwneud â chyllidebu, cynilo a gwario, a chyfraddau cyfnewid arian cyfred

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu sgiliau rhif

Elfennau: Rheoli arian

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- gwneud penderfyniadau hyddysg am ostyngiadau a chynigion arbennig
- gwneud cyfrifiadau yn ymwneud â TAW, cynilo a benthyca
- gwerthfawrogi egwyddorion sylfaenol cyllidebu cynilo (gan gynnwys deall llog cyfansawdd) a benthyca

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

2. ymateb yn ymestynnol gan:

- adnabod y prif bwyntiau
 - holi a chynnig sylwadau
 - pwyso a mesur safbwyntiau pobl eraill
 - ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
 - gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio
3. cyfathrebu:
- yn glir ac yn hyderus
 - mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
 - gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

TGCh

Sgiliau

Dod o hyd i wybodaeth a'i dadansoddi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. dod o hyd i wybodaeth berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau at ddiben penodol

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- defnyddio adnoddau TGCh a ffynonellau gwybodaeth addas yn ddiogel ac yn gyfreithlon, yn unol â chanllawiau'r AALI/ysgol

STEM

Testun Gweithgaredd

Gweithio yn y castell

Diwrnod arferol o waith

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth

Amrediad

Mesur ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio mesurau
- defnyddio a dehongli graddfa mewn graffiau, mapiau a lluniau
- darllen a dehongli graddau ar gyfarpar mesur a deall y radd o gywirdeb sy'n bosibl, neu'n briodol, ar gyfer diben penodol

Siâp, safle a symud

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. Deall a defnyddio priodweddau safle a symud
- defnyddio cyfesurynnau Cartesaidd i nodi lleoliad

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu ymresymu rhifyddol a defnyddio sgiliau mesur

Elfennau: Nodi prosesau a c arwynebedd, ongl a safle

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn:

- trosglwyddo sgiliau mathemategol ar draws y cwricwlwm mewn amrywiaeth o gyd-destunau a sefyllfaoedd bob dydd
- blaenoriaethu a threfnu'r camau perthnasol y mae angen eu cymryd er mwyn cwblhau'r dasg neu ddod o hyd i ateb
- cymhwyso dealltwriaeth o gyfeiriannau a graddfa i ddehongli mapiau a chynlluniau, a chreu cynlluniau a lluniau wrth raddfa
- mesur a nodi onglau

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Daearyddiaeth

Sgiliau

Dod o hyd i leoedd, amgylcheddau a phatrymau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. defnyddio mapiau, cynlluniau a delweddau o wahanol fathau a graddfeydd a TGCh i ddehongli gwybodaeth leoliadol a'i chyflwyno, e.e. gwneud llinfapiau

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

2. ymateb yn ymestynnol gan:
 - adnabod y prif bwyntiau
 - holi a chynnig sylwadau
 - pwysu a mesur safbwyntiau pobl eraill
 - ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
 - gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio
3. Cyfathrebu:
 - yn glir ac yn hyderus
 - mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
 - gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

STEM

Testun Gweithgaredd

Gweithio yn y castell

Swyddi yn y castell

Mathemateg

Amrediad

Trin data

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Casglu, cynrychioli, dadansoddi a dehongli data
 - defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i gasglu data er mwyn ymchwilio neu brofi damcaniaethau e.e. y rhyngwrwyd, holiaduron, taflenni casglu data, arbrofion

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Defnyddio sgiliau data

Elfennau: Casglu a chofnodi data. Cyflwyno a dadansoddi data

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn:

- llunio amrywiaeth eang o graffiau a diagramau sy'n cyflwyno data ar wahân a data parhaus

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

TGCh

Sgiliau

Dod o hyd i wybodaeth a'i dadansoddi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. dod o hyd i wybodaeth berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau at ddiben penodol
4. creu a defnyddio cronfeydd data i ddadansoddi data a gwneud ymchwiliadau penodol

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- defnyddio TGCh i ddadansoddi a dehongli data a chynhyrchu gwybodaeth newydd i'w defnyddio i ddod i gasgliadau
- defnyddio TGCh i archwilio a datrys problemau yng nghyd-destun gwaith ar draws amrywiaeth o bynciau

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd.

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Gweithio yn y castell

Cynllunydd parti

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth
- defnyddio amrywiaeth o strategaethau pen, ysgrifenedig a chyfrifiannell o gyfrifiannu

2. Cyfathrebu'n fathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ddefnyddio ystod eang o iaith, nodiant, symbolau a chonfensiynau i esbonio a chyfleu eu gwaith i eraill

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio arian
 - deall a defnyddio'r ffordd gonfensiynol o gofnodi arian
 - cyfrifo gydag arian a datrys problemau yn ymwneud â chyllidebu, cynilo a gwario, a chyfraddau cyfnewid arian cyfred

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu sgiliau rhif

Elfennau: Rheoli arian

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- gwneud penderfyniadau hyddysg am ostyngiadau a chynigion arbennig
- gwneud cyfrifiadau yn ymwneud â TAW, arbed a benthycu
- gwerthfawrogi egwyddorion sylfaenol cyllidebu cynilo (gan gynnwys deall llog cyfansawdd) a benthycu

TGCh

Sgiliau

Dod o hyd i wybodaeth a'i dadansoddi

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. dod o hyd i wybodaeth berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau at ddiben penodol

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- defnyddio adnoddau TGCh a ffynonellau gwybodaeth addas yn ddiogel ac yn gyfreithlon, yn unol â chanllawiau'r AALI/ysgol

Cymraeg

Llafaredd

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

2. ymateb yn ymestynnol gan:
 - adnabod y prif bwyntiau
 - holi a chynnig sylwadau
 - pwysu a mesur safbwyntiau pobl eraill
 - ystyried y defnydd o dystiolaeth, awgrym a'r hyn sydd ymhlyg yn yr hyn a ddywedir
 - gwneud nodiadau ar sail eu hymholiadau a'u defnyddio
3. cyfathrebu:
 - yn glir ac yn hyderus
 - mewn modd sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa a'r pwrpas
 - gan ddefnyddio ystum a goslef yn briodol

STEM

Testun Gweithgaredd

Gweithio yn y castell

Herodraeth

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth

2. Cyfathrebu'n fathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ddefnyddio ystod eang o iaith, nodiant, symbolau a chonfensiynau i esbonio a chyfleu eu gwaith i eraill

Siâp, safle a symud

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio priodweddau safle a symud
- defnyddio cymesuredd llinell a chylchdro i ddatrys problemau ar ffurfiau dau a thri dimensiwn

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Celf a dylunio

Sgiliau

Deall

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. archwilio ac arbrofi ag arferion gwaith amrywiol arlunwyr, gweithwyr crefft a dylunwyr eraill o wahanol:
- ystyried gyfnodau eu diben a'u bwriadau

Ymchwilio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. datblygu sgiliau penodol ar gyfer cofnod i'r canlynol:
 - gwaith arsylwi
 - cof
 - dychymyg
- datblygu sgiliau penodol ar gyfer ymchwilio i'r canlynol:
- yr amgylchedd naturiol
 - yr amgylchedd gwneud
 - byd y dychymyg
- defnyddio amrywiaeth o gyfryngau

Amrediad

Deall

Dylid ysgogi ac ysbrydoli'r disgyblion, lle y bo'n briodol, drwy:

- arddulliau
- syniadau
- celf, crefft a dylunio lleol a ledled Cymru
- delweddau ac arteffactau o amrywiaeth o ddiwylliannau a chyd-destunau hanesyddol a chyfoes

Ymchwilio

Dylai'r disgyblion ymchwilio i'r canlynol:

- gwrthrychau ac amgylcheddau naturiol
- gwrthrychau ac amgylcheddau gwneud
- gwrthrychau ac amgylcheddau dychymyglol.

Dylent, lle y bo'n briodol, gymhwyso canfyddiadau perthnasol at eu gwaith eu hunain a gasglwyd mewn amrywiaeth o gyd-destunau, gan gynnwys:

- enghreifftiau lleol a ledled Cymru
- diwylliannau a chyfnodau gwahanol

Creu

Dylai disgyblion ddylunio a gwneud y canlynol mewn ffordd ddychmygol a mynegiannol

- gwrthrychau
- arteffactau
- delweddau

Dylent weithio mewn cyd-destunau gwahanol megis:

- yn yr awyr agored

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Does unman yn debyg i gartref

Dyfeisiau diri

Dylunio a Thechnoleg

Sgiliau

Dylunio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. defnyddio briffiadau dylunio a roddwyd, a lle y bo'n briodol, datblygu eu briffiadau eu hunain i egluro eu syniadau ar gyfer cynhyrchion
2. nodi a defnyddio ffynonellau priodol o wybodaeth i helpu i gynhyrchu a datblygu syniadau ar gyfer cynhyrchion
3. meddwl yn greadigol ac yn arloesol wrth gynhyrchu syniadau ar gyfer eu cynhyrchion
6. archwilio, datblygu a chyfathrebu syniadau dylunio mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys anodiadau, lluniau a CAD, e.e. llyfrgelloedd 'clip art', adnoddau ar y rhynggrwyd, peiriannau sganio, camerâu digidol
7. modelu a mireinio eu syniadau dylunio ar ffurf 3-D lle y bo'n briodol
8. gwerthuso, mireinio ac addasu eu syniadau dylunio wrth iddynt ddatblygu mewn perthynas ag estheteg, gofynion synhwyrdd, ffordd o fyw iach, swyddogaeth, diogelwch, dibynadwyedd, nodweddion deunyddiau, cynhwysion, cyfansoddion, cynaliadwyedd a chost
9. gwerthuso eu syniadau dylunio terfynol yn erbyn eu manyleb/rysâit gychwynnol

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion ddatbygu eu dyluniad a'u gallu technegol drwy wneud y canlynol:

- gweithgareddau lle maent yn datblygu ac yn ymarfer sgiliau a thechnegau penodol y gellir eu cymhwyso at eu gwaith dylunio a chreu

Dylid rhoi cyfleoedd iddynt wneud y canlynol:

- bod yn greadigol
- bod yn arloesol a mentrus
- gweithio'n annibynnol ac mewn grwpiau

Cymraeg

Ysgrifennu

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

1. ddefnyddio nodweddion y ffurfiau llenyddol addewisir gan addasu eu harddull yn unol â'r gynulleidfa a'r pwrpas
4. dewis a defnyddio geirfa briodol ac iaith goeth, rywiog, a defnyddio ystod o dechnegau arddull i greu effeithiau

Ystod

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion:

1. ysgrifennu ar gyfer amrywiaeth o bwrpasau gan gynnwys:
 - difyrru
 - cyflwyno gwybodaeth
 - mynegi barn
 - cyfleu teimladau a syniadau
4. ysgrifennu mewn ymateb i amrywiaeth eang o symbyliadau clywedol, gweledol a chlyweledol

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
2. disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e. achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
3. defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

STEM

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Testun Gweithgaredd

Does unman yn debyg i gartref

Castell ar werth

Mathemateg

Sgiliau

1. Datrys problemau mathemategol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- adnabod pa wybodaeth neu ddata pellach y gall fod ei angen er mwyn dilyn trywydd ymholi penodol; llunio cwestiynau ac adnabod ffynonellau gwybodaeth
- datblygu eu sgiliau brasamcanu a mesur; cydnabod cyfyngiadau ar fanwl gywirdeb data a mesur; dewis y radd briodol o fanwl gywirdeb

Amrediad

Mesuriadau ac arian

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. Deall a defnyddio mesurau
 - gwneud amcangyfrifon synhwyrol o hyd, màs, capasiti ac amser mewn sefyllfaoedd bob dydd, gan ymestyn i gyd-destunau llai cyfarwydd; cyfrifo gwahaniaethau mewn amser a thymheredd
 - darllen a dehongli graddau ar gyfarpar mesur a deall y radd o gywirdeb sy'n bosibl, neu'n briodol, ar gyfer diben penodol
 - canfod perimedrau, arwynebedd a chyfaint siapiau cyffredin

Siâp, safle a symud

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

2. Deall a defnyddio priodweddau safle a symud
 - defnyddio cyfesurynnau Cartesaidd i nodi lleoliad

Fframwaith Rhifedd

Llinynnau: Datblygu ymresymu rhifyddol a defnyddio sgiliau mesur

Elfennau: Nodi prosesau a chysylltiadau, hyd, amser, arwynebedd, ongl a safle

Deilliannau dysgu

Bydd y plant yn

- trosglwyddo sgiliau mathemategol ar draws y cwricwlwm mewn amrywiaeth o gyd-destunau a sefyllfaoedd bob dydd
- blaenoriaethu a threfnu'r camau perthnasol y mae angen eu cymryd er mwyn cwblhau'r dasg neu ddod o hyd i ateb
- cyfrifo arwynebedd siapiau cyfansawdd
- mesur a chofnodi amser
- mesur perimedrau
- defnyddio cyfeiriannau cwrmpawd neu gyfeirnodau grid i nodi lleoliadau

Daearyddiaeth

Sgiliau

Dod o hyd i leoedd, amgylcheddau a phatrymau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

1. dod o hyd i leoedd ac amgylcheddau gan ddefnyddio globau, atlasau, mapiau a chynlluniau
2. defnyddio mapiau, cynlluniau a delweddau o wahanol fathau a graddfeydd a TGCh i ddehongli gwybodaeth leoliadol a'i chyflwyno, e.e. gwneud llinfapiau

STEM

Gwyddoniaeth

Sgiliau

Cyfathrebu

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cyfathrebu'n rhesymegol drwy siarad, ysgrifennu, lluniau, diagramau, siartiau ac ati, gan ddefnyddio ystod eang o eirfa, termau, symbolau a chonfensiynau gwyddonol

Amrediad

Rhyngddibyniaeth organebau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion astudio'r canlynol:

- sut mae pobl yn effeithio ar yr amgylchedd byd eang

Cysylltiadau eraill â'r Cwricwlwm

Daearyddiaeth

Sgiliau

Ymchwilio

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- nodi a sefydlu cyfresi o gwestiynau i ymchwilio iddynt
- arsylwi, mesur, dyfynnu a chofnodi data drwy gynnal ymchwiliadau ymarferol a gwaith maes a defnyddio amrywiaeth o ffynonellau eilaidd

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

astudio

- y byd cyfoethog a thlawd: datblygiad economaidd mewn gwledydd gwahanol
- dinasyddion y dyfodol: materion yng Nghymru a'r byd ehangach sy'n ymwneud â byw'n gynaliadwy a chyfrifoldebau dinasyddion byd-eang

cynnal

- gwaith maes er mwyn arsylwi ac ymchwilio i fannau a phrosesau go iawn

Hanes

Sgiliau

Gwybodaeth a dealltwriaeth hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- cydnabod nodweddion cyfnodau, sefyllfaoedd a chymdeithasau a astudiwyd a'r amrywiaeth o brofiadau ym mhob un
- disgrifio, dadansoddi ac egluro patrymau a chydberthnasau, e.e achosion a chanlyniadau digwyddiadau hanesyddol, sefyllfaoedd a newidiadau a astudiwyd

Ymholiad hanesyddol

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- gofyn ac ateb cwestiynau arwyddocaol
- defnyddio amrywiaeth o ffynonellau hanesyddol yn eu cyd-destun hanesyddol, gan gynnwys adeiladau a safleoedd.

Amrediad

Dylid rhoi cyfleoedd i'r disgyblion wneud y canlynol:

- ystyried a dehongli'r cyd-destunau hanesyddol canlynol mewn trefn gronolegol
- effaith dyfodiad y Normaniaid ar Gymru a Phrydain rhwng 1000 a 1500

Cynnal

- gwaith ymchwil i faterion hanesyddol ar amrywiol raddfeydd, o faterion lleol i rai rhyngwladol

Sgiliau ar draws y cwricwlwm

Datblygu sgiliau meddwl

Mae dysgwyr yn datblygu eu sgiliau meddwl ar draws y cwricwlwm drwy brosesau cynllunio, datblygu a myfyrio.

Datblygu sgiliau cyfathrebu

Mae dysgwyr yn datblygu eu sgiliau cyfathrebu ar draws y cwricwlwm drwy sgiliau llafaredd, darllen, ysgrifennu a sgiliau cyfathrebu ehangach.

Datblygu TGCh

Mae dysgwyr yn datblygu eu sgiliau TGCh ar draws y cwricwlwm drwy ddod o hyd i wybodaeth a syniadau, eu datblygu, eu creu a'u cyflwyno a thrwy ddefnyddio ystod eang o offer a meddalwedd.

Datblygu rhif

Mae dysgwyr yn datblygu eu sgiliau rhif ar draws y cwricwlwm drwy ddefnyddio gwybodaeth fathemategol, cyfrifo, a dehongli a chyflwyno canfyddiadau.

Y Cwricwlwm Cymreig (7-14)

Dylid rhoi cyfleoedd i ddysgwyr 7-14 oed ddatblygu a chymhwyso eu gwybodaeth am nodweddion diwylliannol, economaidd, amgylcheddol, hanesyddol ac ieithyddol Cymru a'u dealltwriaeth ohonynt.

Addysg bersonol a chymdeithasol

Dylid rhoi cyfleoedd i ddysgwyr hybu eu hiechyd a'u lles emosiynol a'u datblygiad moesol ac ysbrydol; dod yn ddinasyddion gweithredol a hyrwyddo datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang; a pharatoi ar gyfer dysgu gydol oes.

Gyrfaoedd a byd gwaith

Dylid rhoi cyfleoedd i ddysgwyr 11-19 oed ddatblygu eu hymwybyddiaeth o yrfaoedd a byd gwaith a sut mae eu hastudiaethau yn cyfrannu at y broses o'u paratoi ar gyfer bywyd gwaith.